

Faxe Kommune
Att: Økonomiudvalget
Frederiksgade 9
4690 Haslev

e-mail: kommunen@faxekommune.dk

Frederiksberg, den 26. april 2019

Kære medlemmer af økonomiudvalget i Faxe Kommune.

Vi skal have meget mere genbrug i Danmark, og det er dejligt med et kommunalt engagement. Men de kommunale initiativer giver kun mening, hvis de supplerer indsatsen på det eksisterende genbrugsmarked, og de er med til at øge genbruget samlet set. Det gavner hverken miljø eller samfundsøkonomi, hvis offentlige penge bare bruges på at erobre markedsandele fra private aktører. Regnskabstal fra 6 udvalgte kommuner¹, som ISO BRO og Dansk Industri har indsamlet for 2015 og 2016 viser, at den øgede omsætning i de kommunale genbrugsbutikker fra 2015-16 næsten 1-1 svarer til tilbagegangen i de frivillige butikker i selvsamme kommuner². I de 6 kommuner tilsammen vokser genbruget målt i omsætning samlet set mindre end i resten af landet. Det er ingen grøn succeshistorie.

Casestudie 6 udvalgte kommuner		Vækst i frivillige butikkers omsætning i % fra 2015 til 2016	
Øget omsætning i kommunale butikker, inkl. moms	4,2 mio. kr.	I 6 kommuner	-1,3
Tilbagegang i omsætning i frivillige butikker	-4,6 mio. kr.	I resten af landet	11,6
Vækst i samlet genbrugskage	-0,4 mio. kr.		
Vækst i genbrugskage i forhold til resten af landet	- 0,7 %		

¹ Frederikssund, Næstved, Åbenrå, Skanderborg, Horsens og Hjørring

² Væksten i de 6 udvalgte kommuner sammenlignes med væksten i de samme organisationers butikker i resten af landet i snit. Når vi har fokuseret på vækst fra et år til et andet, er det for at eliminere virkningen af særlige forhold, der kan gøre sig gældende i de pågældende 6 kommuner. Røde Kors, Frelsens Hær, Kirkens Korshær, Folkekirkens Nødhjælp, Danmission, Blå Kors, Kræftens Bekæmpelse, Red Barnet og Mission Afrika har bidraget med regnskabstal.

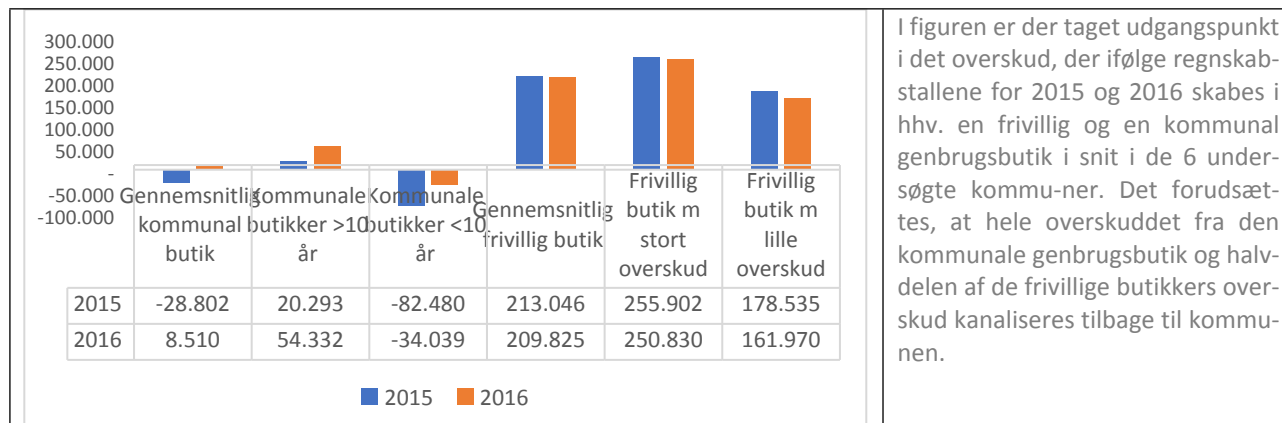
Det er meget belastende for de frivillige genbrugsbutikker, at de kommunale genbrugsbutikkers systematisk sætter prisen ned, hvis en ting ikke er solgt inden for få uger. Det er således en stor del af varerne og ikke kun mindre rester, der sælges til halve priser, og denne prisdumping påvirker prisdannelsen og indtjeningen på hele genbrugsmarkedet negativt. Vi håber, at du vil spørge ind til pris-sætningen i jeres eller affaldsselskabets genbrugsbutikker og sikre, at jeres kommune ikke bidrager til prisdumping ved disse hurtige, systematiske prisnedsættelser.

Nogle affaldsselskaber fokuserer ensidigt på omsætningen i de kommunale genbrugsbutikker, når man soler sig i sin succes – og glemmer at fortælle om omkostningerne. De regnskaber, som ISO-BRO har kendskab til, viser, at 4 ud af 7 kommunale genbrugsbutikker havde underskud i 2014, 8 ud af 10 havde underskud i 2015 og 4 ud af 11 havde underskud i 2016³. Dertil kommer, at ikke alle kommunale butikker betaler for butikkens forbrug af fx varme, el, vand, transport, administration og afskrivning på investeringer. Det er ikke fair konkurrence, og ISO BRO håber, at du vil se nærmere på, om jeres eller affaldsselskabets genbrugsbutik har alle omkostninger med i deres regnskaber, eller om butikken modtager subsidier, som i sidste ende er betalt via affaldsgebyrerne. Genbrugsbutikkene er ofte en lille post i det samlede affaldsregnskab. Men den rejste problematik er ganske principiel – både i forhold til, hvad affaldsgebyrer må bruges til, og i forhold til den unfair konkurrence, man herved bidrager til.

De frivillige butikker har et driftsoverskud, som selv i en presset situation er 20-25 gange større end de kommunale butikker fordi mange engagerede frivillige driver butikkerne, og du skal samtidigt være opmærksom på, at organisationerne i snit bruges 40 % af overskuddet til frivilligt socialt arbejde i den kommune, som butikken ligger i. Vi skønner, at yderligere 10 % af overskuddet bruges på centrale puljer, som kommunens borgere kan søge om hjælp fra på linje med andre kommuners borgere. I de 6 udvalgte kommuner brugte de frivillige organisationer tilsammen 5,5 mio. kr. i 2016 på væresteder, caféer, julehjælp, ferietilbud og andre aktiviteter for sårbare og udsatte borgere, beredskab, integrationstilbud, sygdomsbekæmpelse, misbrugsbekæmpelse, vågekoner og meget mere. Derudover lagde organisationernes frivillige 160.000 frivillige timer i disse aktiviteter i 2016. Resten af overskuddet bruges overvejende til nødhjælp, indsatser i krigszoner og fremme af demokrati og fred. I de 6 udvalgte kommuner blev der lagt 325.000 frivillige timer i de frivillige genbrugsbutikker i 2016.

³ Frederikssund, Næstved, Åbenrå, Skanderborg, Horsens og Hjørring

Pengestrøm ind i kommunen i kr. pr. 150 tons genbrugsgenstande, solgt i kommunale og frivillige genbrugsbutikker

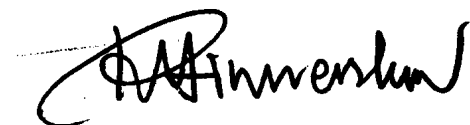

Det har således betydning for det frivillige arbejde og den sociale sammenhængskraft i din kommune, hvilken vej, I vælger at gå på genbrugsområdet. Regnskabstallene fra de 6 udvalgte kommuner, der har været langt fremme i skoene med kommunale genbrugsbutikker, taler deres klare sprog. Det kan langt bedre betale sig for kommunerne at lade de frivillige genbrugsbutikker sælge de kommunalt indsamlede genbrugsgenstande. Kommunen slipper for at betale til dyre butiksomkostninger og investeringer. Dertil kommer, at værdien af den større frivillig indsats i kommunen, som finansieres af de frivillige genbrugsbutikker, er mange gange større end de kommunale genbrugsbutikkers eventuelle overskud, selv med en kommunal subsidiering. Der kan dog være lokale variationer, og ISO BRO kan kun anbefale, at I gennemregner, hvad der bedst kan betale sig i jeres kommune.

Afslutningsvist skal nævnes, at ISO BRO forsøger at få sat skub i et projekt, der eksperimenterer med nye arbejdsmetoder og nye samspil mellem frivillige og kommuner for at videreudvikle de gode erfaringer.

Du er velkommen til at kontakte mig for en uddybning og yderligere informationer.

Med venlig hilsen
ISO BRO

Robert Hinnerskov
Generalsekretær

Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation
Peter Bangs Vej 5B – 2000 Frederiksberg
Tlf. 38 38 46 80 - Fax. 38 38 46 89 - e-mail rh@isobro.dk